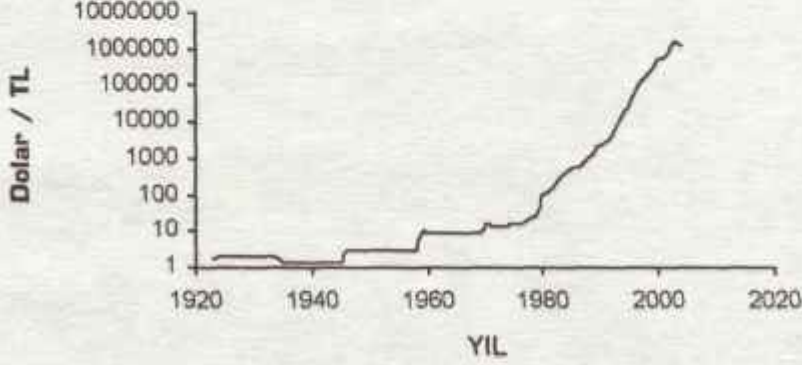

TL Dolara Yenildi Ya YTL?

m

TL-DOLAR KIYASLAMASI

Dolar, yeniden lira ve kuruşla ifade ediliyor. Türk Lirası'ndan 6 sıfır atılıp, YTL'ye geçilmesinin ardından, dolar kurunda 64 yıl öncesine dönüldü. 1941 yılında Dolar kurunun değeri 1.35 Liraydı. YTL'ye geçiş sonrasında, kurda aynı değer yakalanarak 1.34 YTL oldu.

Türkiye'de cumhuriyetin ilan edildiği 1923 yılında doların yıllık değeri 1.67 lira olarak belirlenirken, 1924'te 1.93'e çıktıktan sonra 1925'te tekrar 1.87 liraya geriledi.

Dolar fiyatı yıllar itibarıyla 1930 yılına kadar artış eğilimi göstererek 2.12 lira seviyesine ulaşırken, sonrasında TL'nin değerlenmesiyle düşüş eğilimi içine girerek 1938'de 1,26 lira seviyesine indi.

İkinci Dünya Savaşı sırasında dolar kurunun yıllık değeri 1.28-1.38 lira arasında değişirken, 1946 yılında 1.88 liraya yükseldi. Cumhuriyet tarihinin ilk devalüasyonunun yapılması ardından doların fiyatı 2.80 liraya çıktı.

Doların fiyatı, aynı şekilde devalüasyonların ardından 1960 yılında 4.73 lira, 1961 yılında 9.04 lira, 1964'te 9.08 lira seviyesine çıkarken, 1970 yılında 10.92 liraya yükseldi. Türk Lirası karşısında, dolar kurunun değeri 1970'li yıllarda genellikle artış eğilimini sürdürdü. Doların fiyatı, 24 Ocak kararlarının alındığı 1980 yılında 35.21 liradan 77.54 liraya, 1981 yılında da 142.20 liraya yüksel-

di. Dolar kurunun değeri bu tarihten itibaren düzenli artış eğilimine girerek 2001 yılında 1 milyon 225.4 bin lira seviyesine, 2002 yılında 1 milyon 505.8 bin lira seviyesine çıktı.

Ülkemizde de çeşitli tarihlerde farklı döviz kuru politikaları uygulanmıştır. 1947 - Ocak 1980 Dönemi (Sabit Kur Sistemi), son dönemde ise bilindiği gibi dalgalı kur sistemine geçilmiştir.

Türkiye'de doların fiyatı 211 kuruş olarak ayarlanarak, ilk devalüasyon 1931 yılında yapılmıştır. Fakat 1931 yılında yapılanın devalüasyon mu yoksa o yılların ekonomik şartları gereği kısa vadeli TL değerinin düzenlenmesi mi olduğu uzun süre tartışılmıştır. Çünkü ekonomi literatüründe açıklanan devalüasyon teorilerine en uygun olanının Türkiye'de 7 Eylül 1946 yılında yapılanın ilk devalüasyon olduğu görüşleri ağırlık kazanmıştır. Türkiye cumhuriyetinin bu ilk devalüasyonu başarısız olmuştur. Üretimde beklenen sonuç sağlanamadı, devlet giderleri arttı, bütçe açıkları çoğaldı ve nakit hacmi yükseldi. Türk parasının satın alma gücü düştü, ithalat çoğaldı ve ihracat düştü. 1958, 1970, 1970, 1980, 1995 devalüasyonları da beklenen olumlu sonuçları verememiştir. Sürekli olarak dar boğaz içinde mücadele veren Türkiye ekonomisinin simgesi olan TL., serbest döviz kuru rekabeti ortamında mücadeleye yenik düşmektedir.